

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Működését a szerkesztőség és a kiadóhivatal
munkáltsági áron végzi
Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király utca 9.
Telefon-szám 184.

Felolvas szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.
Vidékire félévre 12 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

A Duna

Írás a háború után gazdasági és közlekedési politikának a gerince. Olvasunk értekezéseket, politikai és gazdasági beszédeket, amelyek mind arról szólnak, hogy a Dunát, ezt a nagyszerű, olcsó és eddig elhanyagolt közlekedési utat ezután, a háború múltával intenzívebben fogják kihasználni. A dunamenti városoktól nagyobb községek már alaposan ki is használták eddig is a Dunát. Például a bácskai Apatin gazdaságának felvirágzásának és hatalmas fejlődésének a Duna volt mindig az alapja.

Mi is a Duna mellett vagyunk, mi is dunamenti város vagyunk, de eddig különösen amióta vasutunk van, semmi előnyt, vagy legalább nagyon kevés előnyt láttuk a Dunának. Pedig olyan fekvése alig van városnak, mint Bajának. Négyfelé ágazó vasút és a Duna kellene, hogy Baját közlekedési csomóponttá tegye, kellene, hogy itt ipar és kereskedelem fejlődjék. Ezért a földből kellene a gyárkéményeknek kinőni. Hogy mit jelent egy városra egy egészségesebben fejlődő ipartelep azt legjobban bizonyítja a Bajai Hengermalom, ahol munkásoknak, munkásnőknek, hivatalnokoknak egész légiója jut állandó és tisztas kenyérkeresethez. A Dunától várjuk városunk föllendülését és természetesen a vezetőeknek mindent el kell követnie, hogy a Duna ránk nézve hasznos is legyen. Elsősorban oda kell hatnunk, hogy a Dunapart ne tartozék tovább is idegen törvényhatóság területéhez. Baja városnak erőteljes mozgalmat kell indítania, hogy a bajai Duna a Bajáé is legyen. Ez természetes követelménye városunk fejlődése előfeltételeinek. Hiszen ha ilyen gút el előttünk, akkor nehéz lesz a város fejlődését előrevinni.

Megszakítják a román béketárgyalásokat

Berlin. Megbízható forrásból jelentik, hogy azáltal, hogy az orosz kormány békefeltételeinket elfogadta, szükségessé vált, hogy Czernin és Kühlmann Breszt-Litowszkba utazzanak. Ezen körülménynél fogva megszakítják a román béketárgyalásokat és Czernin és Kühlmann haladéktalanul Breszt-Litowszkba utaznak, ahol az orosz béke végleges megkötésig maradnak. Breszt-Litowszk után mindketten visszatérnek Bukaresbe.

Berlin. A tárgyalások az Avarescu kormányval kedvezően folynak. A románok három besszarábiai kerületre helyezik a fősúlyt. Ez a három kerület Ismail, Bolgrug és Kupilov. Avarescu román miniszterelnök Bukarestben nem volt képes a Bukarestben tartózkodó román politikusok közül egyet sem rávenni, hogy kabinetjében tárast vállaljanak.

Jassy. Mihelyt a román békeszerződést aláírják összeül a román nemzetgyűlés Bukarestben, hogy hozzájáruljon a békeszerződéshez. Figyelemre méltó, hogy Avarescu mindent Marghelenán álláspontjára helyezkedik a meggyezés érdekében.

Az orosz béke

Berlin. Minthogy az orosz kormány elfogadta feltételeinket, csak részlet kérdésekről van tulajdonképpen szó. Ezáltal remélhető, hogy az oroszok nem húzzák el a tárgyalásokat, amelyek valószínűleg ezuttal is nyilvánosak lesznek. Minthogy a román tárgyalások is kedvezően folynak kilátás van arra, hogy keleten a helyzet rövid időn belül tisztázódni fog.

Bécs. Illetékes helyről jelentik, hogy az orosz kormány, dacára annak, hogy a hadifoglyok kicserélésére vonatkozóan nincs még végleges meggyezés foglyainkat szabadon bocsátja. Ternopolyn 20 000 fogoly van, rengetegen érkeztek Csernovicba és Zalescokiba.

Rotterdam. Krilenko szikratáviratot intézett a német hadvezetőséghez, amelyen jelenti, hogy az orosz kormány kész a német feltételeket elfogadni, kéri tehát, hogy a fegyverszünetet megújítsák.

Berlin. A Localanzeiger jelenti, hogy a német csapatok, amióta Kovelből kiindultak ezerháromszázötven ágyút zsákmányoltak.

Przemysl védői

Bécs. Kuzmanek és Tomasz tábornokok ügyét ma tárgyalta a tiszti becsület bíróság és Przemysl feladásáért rehabilitálták.

Wilson élete veszélyben

Zürichből táviratozzák: A klerikális Zürcher Nachrichten közli egy tiszteletreméltó személyiség nyilatkozatát amely szerint bizonyos római körök Wilsont a béke legnagyobb veszedelmének tartják és ez okból titkos gyűlekezeten elhatározták, hogy Wilsont Jaures sorsára juttatják, ha továbbra is a központi hatalmak számára kedvező béke mellett tart ki.

Romániát kiengedik a londoni egyezményből

Genéből táviratozzák:

Az angol és francia kormányok közölték a román kormánnyal, hogy Romániát felmentik a londoni egyezményben vállalt kötelezettség alól.

Zürichből táviratozzák:

A Neue Zürcher Zeitung hosszú cikkben foglalkozik a román béke problémájával. A lap a kérdést nem tartja egyszerűnek és nem hiszi, hogy egyik napról a másikra, olyan helyzetet lehetne teremteni, amely elfogadható volna nemcsak az egész Balkán, hanem az európai béke szempontjából is. A románok között erős áramlat követeli a háború folytatását, mely nem akarja Romániát a különbéke megkötésével egyoldalúan lekötöni és teljesen elválasztani az antanttól. Besszarábiát is csak úgy szerzethet meg Romnia, ha rendes orosz kormánytól kapná meg ezt a területet.

Az ukrán bolsevikiek az oroszok ellen

Stockholm-ból táviratozzák:

Projan népbiztos Pétervárról közvetlen távbeszélőn érintkezésbe lépett az ukrán földön álló bolsevik csapatok törzskarával. Az ukrán válasz nagyon homályos volt, de annyit meg lehetett érteni belőle, hogy az ukrán bolsevikik már nem harcolnak az Internacionaleért az ezután a központi hadra se-rege ellen sem hajlandók hadat viselni, sőt azt a követelés állítják fel, hogy az orosz bolsevik csapatok a legsietősebben hagyják el Ukrajna területét. Más forrásból azt is jelenti, hogy maguk az orosz bolsevik ezredek sem hajlandók többé az ukránok ellen harcolni és minden engedelmisséget megtagadnak.

Mikor alakul meg Baján a közéletmezősi bizottság?

A kormányban a közéletmezősi kormánybizottságok felállítására vonatkozó rendelet négy paragrafusban intézkedéseket tartalmaz a közéletmezősi bizottságok megalakítására vonatkozólag is. E rendelkezés szerint minden törvényhatósági joggal felruházott városban, így tehát Baján is, közéletmezősi bizottság alakul, de ilyen bizottságokat alakítanak ama vármegyékben is, ahol ez a közéletmezősi miniszter székhelyének tartja.

A kormányrendelet a bizottságok hatásköréről részletesen nem intézkedik, csak általános elvű mérteket ír elő, a részletes utasítás alapelveiben megtörtént már a megállapodás, de a közéletmezősi bizottságok hatásköréről, intézkedési jogára vonatkozó részletes utasításokat dr. Friedmann Ernő ügyvetemi tanár most készíti csak el a közéletmezősi hivatalban.

Windischgrätz Lajos hercegnek, az új közéletmezősi miniszternek eme bizottságok megszervezésével az volt a célja, hogy lehetővé tegye, miszerint a polgárság is beleintéskedni nyerjen az életmezősi ügyeket intéző hatóságok munkájába. Ezt a jogot a miniszter az egész polgárságnak meg kívánja adni és ez az oka annak is, hogy a közéletmezősi bizottságok megszervezésére vonatkozó intézkedés lehetővé teszi, hogy annak a bizottságnak olyanok is tagjai legyenek, akik egyébként nem tagjai Baja törvényhatósági bizottságának. Ez az első esze arra, hogy a hatóság munkáját közvetlenül olyan bizottság is ellenőrizheti, amely bizottságban városatyákon kívül mások is részt vesznek, sőt az sem bizonyos még, hogy a bizottságok tagjai között egyáltalán lesznek-e törvényhatósági bizottsági tagok.

A bajai közéletmezősi bizottság állandóan csak konkrét és természetesen csak Baját érintő lokális kérdésekkel foglalkozik. Valószínű, hogy intézkedési joga a bizottságnak nem lesz, ellenben a bizottságnak módjában áll az, hogy panaszáról és észrevételéről közvetlenül értesítse a közéletmezősi minisztert.

A kormánybiztosok, akiknek hatásköre több vármegyére terjed ki, szorosa kapcsolatban lesznek ezekkel a bizottságokkal, alkalmasint intézkedés történik olyan irányban is, hogy a közéletmezősi bizottságok ülésén részt vehetnek majd a kormánybiztosok, akiknek ezek a bizottságok javaslatokat és előterjesztéseket tehetnek. A bizottság

előbbie mindenütt a törvényhatóság első tisztviselője. Baján tehát dr. Vojnics Ferenc polgármester.

A bizottság tagjainak számát azért állapították meg csak nyolcban, mert a közéletmezősi miniszternek az volt az álláspontja, hogy egy aránylag kevés tagból álló és gyorsan összehívható szerv álljon rendelkezésre. A bizottságban egyfelől a kereskedelem, az ipar és mezőgazdaság, másfelől a fogyasztók egyenlő számban lesznek képviselve, a fogyasztók sorában pedig helyet foglal az ipari munkásszervezetek egy kiküldöttje is.

A közéletmezősi bizottságok munkakörére vonatkozó utasítás egyébként néhány nap múlva elkészül.

Minden valószínűség szerint a bajai közéletmezősi bizottság tagjait a közéletmezősi miniszter még március első napjaiban kinevezi.

Az APOLLO mozgó vasárnapi szocietijé lesz a Tengerek kalandora

HIREK.

A feminista

előadásról térszűke miatt még nem mondani el mindent. Igen röviden ismertetem előadónő fejtegetéseit, holott még sok fontos dolgot mondott Például, hogy a férfiak a jó és könnyű pályákat választják a nők elől. Háborúnak kellett lenni, hogy a nőket hidpénzszedése alkalmazzák. S ezt a férfiaknak köszönhetik a nők, mert kizárólag a férfiak okozták a háborút s ezzel kapcsolatban azt a nagyfontosságú újítást, hogy a nők hidpénzszedésnél alkalmaztatnak. Ha a nők is lettek volna törvényhozók, akkor most nem volna háború. Akkor civil volna kedves olvasó s büszkén lépni be a trafikba: „Kérek 10 darab princesszást!” Ha ugyan princesszást szívtál civilbe. Igaz árnyoldala is volna a békének. A hidpénzt nem bársouyos női kacsók szedik tőled hanem robustus férfikezek. S ez feltétlen a háború javára billenti a mérleget. De itt sincs igazság. A szegény nők, amit nyernek a hid vámon azt elveszítik a réven. Azon a réven, hogy a réven még nem alkalmazzák őket. Erre vonatkozólag előadónő citálta Petőfinék Szilay Pista című költeményét, melyben a révrész élet gyönyörei vannak feltüntetve. Még egyszer elmondta

hogy csak a férfiak az akai s háborúnak, minék következtében már semmit so lehet kapni. Ötvenötöt so pádátul, mire hivatkozott Góthé, aki azt mondja hogy: „Kannst du dass Land wo die Citronen blühen?“ Beszede felő azt mondja, hogy Magyarország a némozgalom nem elég nagy. Ezen állítását a jelenlevő nők élesen megcáfolták. Nagyon türelmetlenek voltak, már szerettek volna hazameenni és olyan mozgolódást csaptak, hogy azt hiszem a végén az előadónő is befájtta, hogy nagy némozgalom van és befejezte előadását. Szónokot számosan üdvözlik. (s. a.)

Nem lesz gáz. Tegnap az a hír volt elterjedve a városban, hogy kedden beszünteti a bajai gázgyár az üzemét, mert elfogyt a szene. Ugy volt a hír, hogy kedden már vége is lesz a gázvitiáknak. Kérdést intéztünk a gázgyárhoz, ahol azt a fevilágosítást kaptuk, hogy a gyárnak néhány napra van még szene és így most még ad vitágló gázt, de hi az utban levő szene néhány nap alatt meg nem érkezik, akkor igen rövid idő alatt, esetleg a hét végén kéaytelen lesz a gyár üzemét beszüntetni. Megeshet, hogy péntek-szombatra már sötétek maradnak a lakások, iródk üzletek és műhelyek. Reméljük azonban, hogy a gázgyár megkapja a szükséges szenet.

Toncs Gusztáv előadása. Érdekesnek ígérkezik a localis egylet jövő vasárnapi előadása, amelyet Toncs Gusztáv szabadalmi kereskedelmi iskolai igazgató fog „Irodalmunk helye a vilá irodalomban“ címen megtartani. Toncs neve nem ismeretlen nálunk. Már a mult évben megírta lejjövetelét, de akadályoztatása miatt elmaradt az akkor. A mostani előadása elé kettőzött érdeklődéssel nézünk. Egyik a névnek szól, a másik a témának. Irodalmunk éppen a legnagyobb nemzeti büszkeségünket képezi amelyet ma már az egész külföld respektál. Nagy érdeklődéssel várjuk erről az arra igen hivatott Toncs igazgató mosdani valót.

Három cigányasszony veszett össze a plébacia templom előtt. Valami szerelmi hisztória zavarhatta meg kőzatuk az egyensúlyt. Ezt lehetett kivenni ékteleen szitkozódásukból. Előbb csak szócátsát vívtak, de olyat, amelyet csak oláh cigányok képesek. A rettenetes rikácsolásnak azonban egyszerre véget vetettek, amikor egymásnak estek és elkezdtek egymást rugni, harapni, egymás haját cibálni. Jó félórát tartott a három cigányasszony

vezekedése és verekedése, mire sikerült nekik egymást alaposan megtépázni. Sok nézője volt a verekedésnek, csak éppen, hogy rendőr nem került arra. Ez természetesen is. Elvégre két raudór van Baján, azok nem lehetnek mindenütt.

A hajóállomások telefontja ügyében írt cikkünknek meg van már a jó hatása. A tajaai póstatyvatál főnöke cikkünket beküldötte a temesvári postatyagyzatósághoz, ahonnan most az az értesítés jött, hogy az igazgatóság leterjesztést intézett a minisztériumhoz, hogy a hajóállomások telefontját hagyják meg a bajai halyozatban.

Az országos közéletmezősi hivatal rendszere alapján közhírré teszi a polgármester, hogy soros hivataloshoz szűkös sávány sertesek beszerzésével az Országos Sertes forgalmi iroda bizatott meg, ki a beszerzést első sorban önkénytes felajánlás útján fogja megkísérelni. Esért felhívja az állatulyajdonosok figyelmét arra, hogy az önkénytes felajánlott és tényleg avett sávány sertesek után a rendelet szerinti áron kilogrammonként (50 klg.-nál nehezebb 7 kor. 40-nyiban) a hivatalosk elmararadása folytan elvesztett takszót szpórtása fejében kilogrammonként még egy koronát fizet a sertesforgalmi iroda. Az önkénytes felajánlás útján fognak be nem szerezhető sertesek rekvirálás útján fognak beszerezettetni, amely esetben az 1 koronás precium már nem fog kifizettetni.

Anyá és csecsemő védődnöt keres a tisztí főorvosi hivatal. Az állásra pályázók közül a legalkalmasabbat a város három hónapos tanfolyamra küldi és annak elvégzése után azonnali alkalmazza. A törzs fizetés évi 1600 korona, a háború tartamára természetesen megfelelő háborus pótlékkal. Kötelessége a hivattászterű anyá és csecsemő védelem és ezenkívül a tisztí főorvosi hivatal irodai teendőinek elvégzése. A pályázatok közül feltétlenül előnyben részesülnek a hadiövezgyek és pedig első sorban a 35 éven aluli gyermekek anyák, minél magasabb iskolai képzettséggel. Szóval vagy írásban jelentkezhetsz Dr. Polterman Artur tisztí főorvosnál, Deák Ferenc-utca 6 sz. alatt a tisztí főorvosi hivatalban.

Szombaton vigjáték előadás
Nenny Porten, Wanda Traumann és Viggó Larsen 4 felvon. vigjátékban lépnek fel. Az Urániumban.

A szerkesztőért és kiadástért felelős:
FODOR KÁROLY.
Szerkesztő: Dr. SÁHRN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin“ köznyomdában a győrszabolján Baján, Mátyás király-tér 2.

Fiatal, estinos uriaszony önzetlen ismerets géré vágyik, intél-gens hadnagyr. Válasz: „kollektív időöltés” jellegre a ki dőba.

Árpád-utca 16. Berényi D. és Miklós-utcákra nyíló sarokház szabad kézből

eladó

mely áll 12 utcai és 2 udvari szobából 2 utcai pincéből és a szükséges mellékhelyiségek-ből. Bármely nagyobb vállalatra alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad a háztulajdonos: —

Babits Sophie Karlóca Szerém-megye.

Eladó lakóház,

amely mindenféle üzletre alkalmas és egy 3 hordás, jókarban levő szőlő

eladó. —: Felvilágosítás Erzsébet királyné u 60

özv. **Tiprovác P.-né.**

Tégla

és épületfa eladó. Zárda utca 6. szám alatt.

Eladó

a Haynald utcai 29 számú háznak a Bethlem utca felé szolgáló fele része, ami egy 3 szobás lakást magában foglaló utcai házból és egy külön udvari épületből áll, amelyben egy kényelmes, 4 nagy szobás lakás foglaltatik, bőveges mellékhelyiségekkel, tágas udvarral, teljesen jó karban, kedvező központi fekvéssel. Felvilágosítással szolgál a tulajdonos.

A gőzfürdőben hét-főn és kedden tanuló részére medence fürdő. Jelentkezések az iskolák igazgatóinál.

HIRDETÉSEK
jutányos áron
FELVÉTEKNEK.

Flórián-utca 37.

alatti házamat **korcsmai joggal** bajai és vodicei vásári joggal valamint **korcsmai berendezéssel** és **cirádi sátrakkal** együtt **azonnal eladom.**
özv. Danzinger L.-né
vendégios.

Tégla Cserép Asbest Pala.
Cementlapok egyszerű és díszesek
Sírkerekek betonból és terrazzóból
Disznóvályuk betonból
Itatóvályuk „
Kutfedőlapok „
Kutkagylók „
Mész és Cement kicsinyben és wagononként.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cement-gyár —:

Baja. Peványosi ut

Telefon szám. III.

Mész és Cement állandóan friss állapotban tartott van

Állandóan friss

mész és cement

eladás nagyban és kicsinyben

Spitzer Illés

BAJA, Budapesti-ut 9. szám.

(Vásártér.)

Interurban telefon: 221. szám.

Az Országos Burgonyaközvetítő Iroda értesíti a gazdákközönséget, hogy a vármegye területén kirendeltséget létesített, melynek teendőit **SCHREIBER D. és FIAI** cég zombori kirendeltsége látja el. A kirendeltség irodája Zomborban Jókai-tér 2. sz. alatt van, ahol mindennemű felvilágosítással szolgálnak. — A kirendeltség telefonszáma Zombor 26, sürgőnyelme: „Übkirend Zombor.”

Budapesti-ut 9. sz. házban kapható jó karban levő ablakokat és hozzávaló ablakokat.

Egy 3 szobás utcai lakás május elsejére mellék helyiségekkel együtt kiadó. Munkási Mihály utca 6. sz.

Butornak való tölgyfa deszkák eladók.

Türr István-u. 7.

Egy teljesen felszerelt új nyereg azonnal eladó. Hol: Megmondja a Bajai Független Újság kiadó-hivatala.

Régi ablakok

használt, jókarban levő, folyósóra alkalmas ablakok eladók.

Kossuth Lajos utca 19 szám.

Kis és nagy birtokok, házhelyek

fölmérését, fölosztását, parcellázását

és minden egyéb mérnöki munka végrehajtását vállalja

Abonyi József mérnök BAJA, Petőfi-utca 44. szám. Rózsa Mihály házában.

„Corvin”-nyomda

BAJA, Mátyás király-tér 8. szám.

Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság”

„Bajai Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Tavaszi blouze újdonságaim nagy választékban megérkeztek

Huszár Rezső áruháza.

Gőzfürdővizgyógyintézet Baja

FÜRDŐ REND!

Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap délelőtt
gőzfürdő férfiak részére. — Szombat délután férfi társas
fürdő (tisztasági medence fürdő) — Szerda, csütörtök, péntek
délután gőzfürdő nők részére.

Kádfürdő egész héten.